

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä helmikuuta 2012

94/2012

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus

työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkekassan laskuperusteista yhteisesti kustannettavien kulujen jakamista varten annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 15 päivänä helmikuuta 2012

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkekassan laskuperusteista yhteisesti kustannettavien kulujen jakamista varten annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (1249/2007) liite 1:n 1, 3, 4.1, 5.1, 6 ja 7 kohta sekä liite 2, sellaisina kuin niistä ovat, liite 1:n 1 kohta asetuksessa 1049/2011, liite 1:n 6 kohta ja liite 2:n 1—3, 5 ja 6 kohta asetuksessa 262/2011, liite 1:n 7 kohta asetuksessa 981/2009 ja liite 2:n 4 ja 7 kohta asetuksessa 1229/2011, seuraavasti:

Tämä asetus tulee voimaan 29 päivänä helmikuuta 2012, lukuun ottamatta liite 1:n 3, 4.1 ja 5.1 kohtaa, jotka tulevat voimaan

31 päivänä joulukuuta 2012. Asetusta sovelletaan ensimmäisen kerran eläkekassan vuodelta 2012 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.

Helsingissä 15 päivänä helmikuuta 2012

Sosiaali- ja terveysministeri *Paula Risikko*

Matemaatikko Pirjo Moilanen

**MUUTOS ELÄKEKASSOJEN LASKUPERUSTEISIIN TYÖNTEKIJÄN
ELÄKELAIN MUKAISTA KUSTANNUSTEN JAKOA VARTEN**

1 VAKUUTUSTEKNISET SUUREET

Näissä perusteissa esiintyvät vakuutustekniset suuret lasketaan TyEL:n mukaisen eläkevakuutuksen yleisten laskuperusteiden mukaisesti käyttäen seuraavia erikoisvakioiden arvoja:

Perustekorko

$$1.1.2012- \quad b_1 = 0,0325$$

Kuolevuus

- miesten vanhuuseläke ja työttömyyseläke

$$b_2 = \begin{cases} 0, & \text{kun } v - x < 1940 \\ -1, & \text{kun } 1940 \leq v - x < 1950 \\ -2, & \text{kun } 1950 \leq v - x < 1960 \\ -3, & \text{kun } 1960 \leq v - x < 1970 \\ -4, & \text{kun } 1970 \leq v - x < 1980 \\ -5, & \text{kun } 1980 \leq v - x < 1990 \\ -6, & \text{kun } v - x \geq 1990, \end{cases}$$

- naisten vanhuuseläke ja työttömyyseläke

$$b_2 = \begin{cases} -7, & \text{kun } v - x < 1940 \\ -8, & \text{kun } 1940 \leq v - x < 1950 \\ -9, & \text{kun } 1950 \leq v - x < 1960 \\ -10, & \text{kun } 1960 \leq v - x < 1970 \\ -11, & \text{kun } 1970 \leq v - x < 1980 \\ -12, & \text{kun } 1980 \leq v - x < 1990 \\ -13, & \text{kun } v - x \geq 1990, \end{cases}$$

missä $v - x$ on työntekijän syntymävuosi.

Työkyvyttömyys

$$b_3 = 1$$

$$b_4 = 1$$

$$b_5 = 1$$

$$b_6 = 1$$

$$b_7 = 1$$

$$b_8 = 1$$

Rahanarvon muuttuvuus

$$1.1. 2012- \quad b_{15} = 0,0025$$

Vakuutusteknisiä vastuita laskettaessa käytettävä rahastokorko

$$i_0 = b_1 - b_{15}$$

Eläkevastuun täydennyskerroin

$$1.1.2012 - 31.3.2012 \quad b_{16} = 0,0000$$

$$1.4.2012 - \quad b_{16} = 0,0009$$

3 RAHASTOITU VANHUUSELÄKE

Seuraavassa esitettävää rahastoidun eläkkeen laskutapaa käytetään vanhuus-eläkkeen yhteydessä. Muissa etuuslajeissa ei aktiiviaikana muodostu rahastoitua eläkettä.

Rahastoidun eläkkeen määrä vuoden v lopussa määritellään kaavalla

$$(1) \quad E_v^R = \begin{cases} E_{v-1}^R + \Delta E_v^R, & \text{kun } x < 55 \\ (E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)(1 + i_v), & \text{kun } x \geq 55, \end{cases}$$

missä rahastoidun eläkkeen lisäys ΔE_v^R vuonna v lasketaan kaavan (3) mukaan. Kertoimella i_v korotetaan rahastoidun eläkkeen määrää. Kerroin i_v määritellään kaavalla

$$(2) \quad i_v = {}^1i_v + {}^2i_v + {}^3i_v + {}^4i_v,$$

missä 1i_v perustuu TyEL 171 §:n 1 momentin mukaiseen täydennykseen, 2i_v TyEL 174 §:n kohdan 3 mukaiseen erikseen siirrettäviin täydennyksiin, 3i_v TyEL 174 §:n kohdan 3 perusteella 53 vuotta täyttäneiden työntekijöiden korotetusta työeläkevakuutusmaksusta tehtävään täydennykseen ja 4i_v TyEL 171 §:n 2 momentin mukaiseen täydennykseen. Kertoimien 1i_v , 2i_v , 3i_v ja 4i_v arvot on annettu liitteessä 2.

Rahastoidun eläkkeen lisäys ΔE_v^R vuonna v lasketaan kaavalla

$$(3) \quad \Delta E_v^R = \begin{cases} 0,005 \cdot S_v, & \text{kun } x < 55 \\ 0, & \text{kun } x \geq 55. \end{cases}$$

Jos työntekijän vanhuuseläke alkaa iästä z alkaen, rahastoitua eläkettä muutetaan kaavalla

$$(4) \quad E_v^R(z) = \frac{\bar{N}_{65}}{N_z} E_v^R$$

missä z on ikä kuukauden tarkkuudella työntekijän ensimmäiselle TyEL:n mukaiselle vanhuuseläkkeelle siirtymistä edeltävän kuukauden lopussa. Laskettaessa kaavan (5) mukaista vastaisen vanhuuseläkkeen vastuovelkaa tapauksessa, jossa $x \geq 65$, ikänä z käytetään hetkelle 31.12. v kuukauden tarkkuudella laskettua ikää.

Jos rahastoiden vanhuuseläkkeen laskemisen jälkeen joudutaan korjaamaan työntekijän työansioita, korjattu rahastoituu vanhuuseläke lasketaan kunkin vuoden osalta ao. vuoden perusteita soveltaen.

4.1 VASTAISTEN VANHUUSELÄKKEIDEN VASTUUVELKA

Vastaisten vanhuuseläkkeiden vastuuelka hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(5) \quad \bar{V}_v^V = \sum_{x < 65} E_v^R \frac{\bar{N}_{65}}{D_{x+1/2}} + \sum_{65 \leq x < 76} E_v^R(z) \bar{a}_{x+1/2}^- .$$

Vastuuelkaa laskettaessa otetaan huomioon myös vapaakirjat sekä työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen saajien vastaiset vanhuuseläkkeet.

5.1 ALKANEIDEN VANHUUSELÄKKEIDEN VASTUUVELKA

Alkaneiden vanhuuseläkkeiden vastuuelka hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(7) \quad \bar{V}_v^{\text{VA}} = \sum E_v^R(z) \bar{a}_{x+1/2}$$

missä $E_v^R(z)$ on määritelty kohdassa 3.

Vastuuelka lasketaan kaikille ennen 1.1. $v+1$ myönnettyille ja 1.1. $v+1$ maksettaville vanhuuseläkkeille.

6 VUOSIMAKSUN TASAUSOSA

Eläkekassan vuosimaksun tasausosa \bar{P}_v^T vuodelta v lasketaan kunkin osakkaan osalta kaavalla

$$(14) \quad \bar{P}_v^T = y_v^p \sum S_v - \sum \left(\frac{\bar{N}_{65}}{D_x} \Delta E_v^R \right) - \sum (i_x + u_x + p_v^M + l_v) S_v \\ - \min \left\{ \max \left\{ p_v^H \sum S_v; p_v^n \cdot 756 \right\}; y_v^p \sum S_v \right\},$$

missä kertoimien y_v^p , i_x , u_x , p_v^M , l_v , p_v^H ja p_v^n arvot on annettu liitteessä 2.

7 TASAUSVASTUU JA TÄYDENNYSKERROINTA VASTAAVA KORKOTUOTTO

TyEL 178 § ja 179 §:n yhteisesti kustannettavia kuluja varten tarkoitettua, maksun tasausosista muodostunutta vastuuta kutsutaan seuraavassa tasausvastuuksi.

Tasausvastuu \bar{V}_v^T hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(15) \quad \bar{V}_v^T = \bar{V}_v^{TV} + \bar{V}_v^{TQ}.$$

Tasausvastuun osa \bar{V}_v^{TV} lasketaan kaavalla

$$(16) \quad \begin{aligned} \bar{V}_v^{TV} &= (1+b_1)(1-q_v^a)\bar{V}_{v-1}^{TV} \\ &+ (1+b_1)^{0,5} \left[(1-q_v^a)\bar{P}_v^T - (q_v^b + q_v^s - q_v^{TVR(y)}) \sum S_v \right] \\ &+ \Delta R_v - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v), \end{aligned}$$

missä

ΔR_v = kaavan (16a) mukainen täydennyskerrointa vastaava korkotuotto,

b_1 = määritelty kohdassa 1,

$\bar{V}_v^V(i_v)$ = kohdan 3 mukaista rahastoidun eläkkeen osaa $i_v(E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)$ vastaava vastaisen vanhuuseläkevastuun määrä hetkellä 31.12. v ,

$\bar{V}_v^{VA}(i_v)$ = kohdan 3 mukaista rahastoidun eläkkeen osaa $i_v(E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)$ vastaava alkaneen vanhuuseläkevastuun määrä hetkellä 31.12. v .

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa vuosittain kustannustenjakoperusteissa esiintyvien kertoimien q_v^a , q_v^b , q_v^s ja $q_v^{TVR(y)}$ arvot ja niiden perusteella määräytyy eläkekassan osuus yhteisesti kustannettavista eläkkeistä.

Suuresta \bar{P}_v^T vähennetään vuodelta v valtion eläkerahastoon maksettu siirtymämaksu ja suureesta $\sum S_v$ 80 % vuodelta v valtion eläkerahastoon maksettavan siirtymämaksun perusteena olevasta palkkasummasta. Siirtymämaksulla tarkoitetaan siirtymämaksusta muutettaessa valtion virastoja, laitoksia tai liikelaitoksia osakeyhtiöiksi annetun lain mukaista maksua.

Täydennyskerrointa vastaava korkotuotto ΔR_v vuodelta v lasketaan kaavalla

$$(16a) \quad \Delta R_v = b_{16} \bar{V}_{v-1}^{VIU} + \frac{(1+i_0+b_{16})^{0,5} - (1+i_0)^{0,5}}{(1+i_0)^{0,5}} \left[\bar{V}_v^{VIU} - (1+i_0) \bar{V}_{v-1}^{VIU} - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) \right],$$

missä

b_{16} = määritelty kohdassa 1,

i_0 = määritelty kohdassa 1,

$\bar{V}_v^V(i_v)$ = määritelty kaavassa (16),

$\bar{V}_v^{VA}(i_v)$ = määritelty kaavassa (16) ja

$$(17) \quad \bar{V}_v^{VIU} = \bar{V}_v^V + \bar{V}_v^I + \bar{V}_v^{VA} + \bar{V}_v^{IA} + \bar{V}_v^{UA}.$$

Tasausvastuun osa \bar{V}_v^{TQ} lasketaan kaavalla

$$(18) \quad \bar{V}_v^{TQ} = (1 + b_1)(1 - q_v^a) \bar{V}_{v-1}^{TQ} + \Delta V_v^{TQ},$$

missä ΔV_v^{TQ} on osaketuottosidonnaisen lisävuutusvastuun tasaava osa ja se lasketaan kaavalla

$$(19) \quad \Delta V_v^{TQ} = V_v^{Q'} - V_v^Q,$$

missä

V_v^Q = määritely kohdassa 8

$$(20) \quad \begin{aligned} V_v^{Q'} = & (1 + i_0 + b_{16} + \lambda \cdot j) \cdot \bar{V}_{v-1}^Q \\ & + \lambda \cdot j \cdot \bar{V}_{v-1}^{VIU} \\ & + \frac{\lambda \left((1 + j)^{0.5} - 1 \right)}{(1 + i_0)^{0.5}} \left[\bar{V}_v^{VIU} - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) - (1 + i_0) \bar{V}_{v-1}^{VIU} \right] \\ & + \lambda (j - b_1) \cdot \bar{V}_{v-1}^T \\ & + \frac{\lambda \left((1 + j)^{0.5} - (1 + b_1)^{0.5} \right)}{(1 + b_1)^{0.5}} \left[\bar{V}_v^{T*} - (1 + b_1) \bar{V}_{v-1}^T \right] \end{aligned}$$

missä

λ = 0,1,

j = lain eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuvelan kattamisesta 6 §:n 1 momentin mukaisen sijoitusryhmän IV alaryhmän 1 mukaisille sijoituksille laskettu eläkelaitosten

keskimääräinen vuosituotto prosentteina, josta on vähennetty 1 prosenttiyksikkö,

$$\bar{V}_{v-1}^Q = \text{määritely kohdassa 8,}$$

$$\bar{V}_v^T = \text{kaavan (15) mukainen tasausvastuu,}$$

$$\begin{aligned} \bar{V}_v^{T*} = & (1+b_1)(1-q_v^a)\bar{V}_{v-1}^T \\ & + (1+b_1)^{0,5} \left[(1-q_v^a)\bar{P}_v^T - (q_v^b + q_v^s - q_v^{TVR(y)}) \sum S_v \right], \end{aligned}$$

Jos $\bar{V}_v^T < 0$, määrä $\bar{V}_v^{T'}$ = $-\bar{V}_v^T$ on TyEL:n 183 §:n 2 momentin mukaisten kustannustenjakoperusteiden osan I mukainen saatava Eläketurvakeskukselta ja

tasausvastuulle hetkellä 31.12.v asetetaan arvo $\bar{V}_v^T = 0$. Mikäli tällöin

$\bar{V}_v^{TV} > 0$, asetetaan suureen \bar{V}_v^{TQ} arvoksi $-\bar{V}_v^{TV}$, muussa tapauksessa sekä

$\bar{V}_v^{TV} = 0$ että $\bar{V}_v^{TQ} = 0$.

VAKUUTUSTEKNIISIIN PERUSTEISIIN LIITTYVÄT KERTOIMET

1. Työkyvyttömyyskertoimet i_x

x	$100i_x$	x	$100i_x$
18	0,06	41	0,82
19	0,10	42	0,88
20	0,14	43	0,93
21	0,19	44	1,00
22	0,24	45	1,06
23	0,28	46	1,13
24	0,32	47	1,21
25	0,36	48	1,30
26	0,39	49	1,40
27	0,41	50	1,51
28	0,43	51	1,61
29	0,45	52	1,74
30	0,47	53	1,88
31	0,49	54	2,02
32	0,51	55	2,16
33	0,53	56	2,31
34	0,56	57	2,29
35	0,59	58	2,19
36	0,62	59	1,93
37	0,65	60	1,23
38	0,69	61	0,60
39	0,73	62	0,18
40	0,77	63-	0,00

2. Työttömyyskertoimet u_x

$$u_x = 0$$

(kaava (13))

3. Tasauskertoimet

$$y_{2012}^p = 0,233 \quad (\text{kaava (14)})$$

4. Rahastoitua vanhuuseläkettä koskevat kertoimet

$${}^1i_{2012} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^2i_{2012} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^3i_{2012} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (2)})$$

$${}^4i_{2012} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (2)})$$

5. Alkaneiden työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeiden vastuun ja vuosimaksun ta- sausosan laskemiseen liittyviä kertoimia

$$k_1^I = 0,63 \quad (\text{kaava (10)})$$

$$k_2^I = 0,56 \quad (\text{kaava (10)})$$

$$k_3^I = 0,05 \quad (\text{kaava (10)})$$

$$k_1^U = 0 \quad (\text{kaava (13)})$$

$$k_2^U = 0 \quad (\text{kaava (13)})$$

$$k_3^U = 0 \quad (\text{kaava (13)})$$

$$k_4^U = 0 \quad (\text{kaava (13)})$$

$$p_v^M = \begin{cases} 0,003, & \text{kun } S_v^F \leq 0,1R_v^F \\ 0,0015, & \text{kun } 0,1R_v^F < S_v^F \leq 0,4R_v^F \\ 0,0005, & \text{kun } 0,4R_v^F < S_v^F \leq R_v^F \\ 0,0017, & \text{kun } R_v^F < S_v^F, \end{cases} \quad (\text{kaava (14)})$$

$$\text{missä } R_v^F = \frac{I_{v-2}}{I_{2004}} R_{2004}^F \text{ ja}$$

$$R_{2004}^F = 1,5 \text{ M€}$$

$$l_{2012} = 0,00061 \quad (\text{kaava (14)})$$

$$p_{2012}^H = 0,006850 \quad (\text{kaava (14)})$$

$$p_{2012}^n = 1 \quad (\text{kaava (14)})$$

$$u_{2012} = 0,0356 \quad (\text{kaava (23)})$$

$$q_{2012} = 0,0144 \quad (\text{kaava (23)})$$

6. Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vastuun laskemiseen liittyviä kertoimia

$${}^1k_{2012}^{VI} = 1,60 \quad (\text{kaava (6)})$$

$${}^2k_{2012}^{VI} = 0,82 \quad (\text{kaava (6)})$$

7. Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu \bar{V}^Q

$$k_{2011} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (21)})$$

$$k_{2012} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (21)})$$